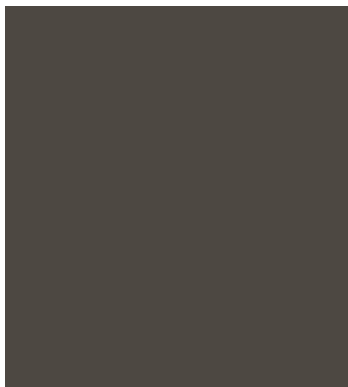

En av de yngsta spelmännen var Martina Hellgren från Strängnäs som spelade tillsammans med bland annat ordförande i Sörmlands spelmansförbund, Sören Olsson.

Bo Björkman drog i gäng allspelet med stråken som dirigentpinne. Ett 50 tal spelmän samspelade därtill i Listringe gånglåt som inledde stämman.

Cittra och nyckelharpa i harmonisk förening.

Fullt sväng på fiolerna

Det svängde bra i Folkets hus på lördagen. Ett hundratal musiker spelade tillsammans och stampade takten därtill, när det var spelmansstämma för fjärde gången i Eskilstuna.

Munspel, bas, cittra, gitarr, nyckelharpa, fiol och gitarr. Det finns många instrument som gärna klingar i folkton. Alla var de med på scenen när Bo Björklund höjde stråken som taktpinne och drog igång första låten.

• Från alla håll

Spelmännen kom från hela Sörmland, från Norrköping, Västerås och många andra

håll, men allra flest var förstås Eskilstunas eget spelmansgille som bjudit in till spelning.

Det var i mitten av 1980-talet som folkmusiken fick ett uppsving i Eskilstuna. Många startade med att bygga sin nyckelharpa själv och fortsatte sedan med att spela.

— Min make byggde min och sedan har jag upptäckt vilken enorm spelglädje och gemenskap det är i folkmusiken. Jag blev änka för ett par år sedan och jag vet inte hur jag klarat mig utan musiken och alla vänner där, berättar Ulla-Britta Wistrand, ordförande i gillet.

Ett 80-tal spelande medlemmar finns. Ibland samlas

de tillsammans och ibland i mindre grupper. Eskilstuna kan stoltsera med en hel rad spelmanslag som Harplaget, Småbälgarna, Folkton, Djurgårdens spelmanslag, Tunaharporna och Grannlaget.

Många av dem var uppe på scenen när det var uppspel under eftermiddagen. Då kunde man konstatera att folkmusik alls icke är en enhetlig musiksort. Ena stunden var det "Hopplockade spelmän" som framförde en sprittande mazurka på dragspel, bas, gitarr, munspel och fiol. Strax därpå kom Svingel och spelade trolska polsketoner på tre samstämda fioler.

De flesta spelmännen är av

äldre årgång, men traditionen förs också vidare. På stämman fick Amelie Stenström, 16 år, ta emot stipendium. Hon tog med sig sin jämgamla spelkamrat, Martina Hellgren, och framförde en finstämd "själafröjd" som tack för utmärkelsen.

• Roligt

— Det är klart att kompisarna alltid har tyckt det varit töntigt med fiol, men det är så himla roligt att spela, säger båda två i munnen på varandra.

Amelie började med folkmusiken redan som 11-åring. Då gick hon och hennes två äldre systrar med i Strängnäs gilles folkdanslag där de fortsatt spela sedan dess. I dagens läge är det sju flickor och två pojkar som spelar ihop.

— Det är ett speciellt sug med folkmusik och det går alltid att lära sig något nytt, säger Amelie.

Björn Ståbi, Roger Tallroth och Lena Willemark är några av idolerna inom folk-

Amelie Stenström, 16 år och från Strängnäs, fick ta emot tidningen Folkets spelmansstipendium vid spelmansstämman i Eskilstuna.

Allspel från stora scenen i Folkets hus inledde lördagens spelmansstämma. Spelglädjen var så stor att hela Folkets hus gungade under stämman.

FOTO: Lennart Nyström

Hela Folkets hus gungade på stora spelmansstämman

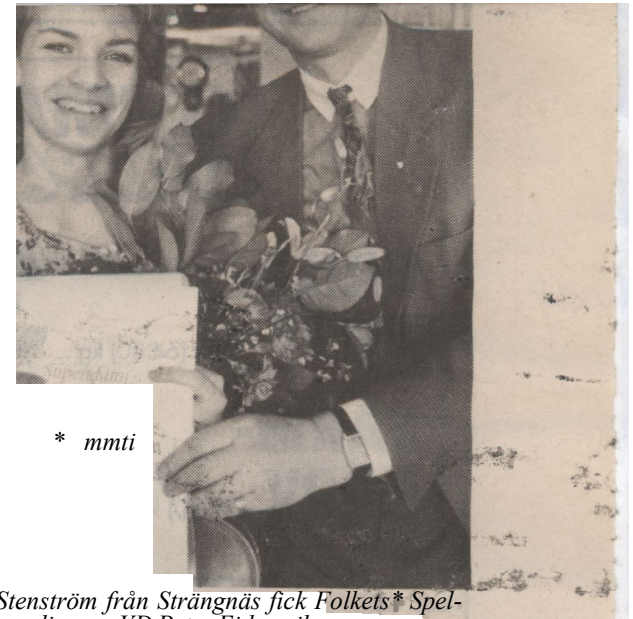
Margareta Eriksson från jranlaget koncentrerar sig på cittraspelet.

FOTO: Lennart Nyström

Sören Olsson, distriktsordförande för spelmännen, inledningstalade.

FOTO: Lennart Nyström

* mmti

Amelie Stenström från Strängnäs fick Folkets* Spelmansstipendium av VD Peter Ejdenwik.

FOTO: Lennart Nyström'

Amelie fick Folkets spelmansstipendium

Gladast i Folkets hus i Eskilstuna vid lördagens spelmansstämma. Det var självklart 17-åriga Amelie Stenström från Strängnäs. För andra året utdelades Folkets Spelmansstipendium och den här gången var det Amelie som fick det.

Amelie började spela i Strängnäs Musikskola redan när hon gick i tredje idass och i femman-sexan var det dags för fiolspel.

—Jag spelade med Björn Olsson för Strängnäs Gilles folkdanslag- och jag

tycker det är jättekul att spela folkmusik.

— Vi är nio ungdomar i Strängnäs som håller på och bland dem finns två äldre systrar till mig, Dessutom spelar jag mycket ihop med Martina Hellgren som är med mig här i Eskilstuna.

— Det är jättekul att bli uppmärksammad på det här viset med ett stipendium. Visst pirrar det* litet och det förpliktar."

Det säger Amelie Stenström som fått sitt stipendium för att, hon "på ett engagerat sätt arbetat för att bevara och sprida den Sörmländska, folkmusikens tradition och särart".

duktig och ambitiös fiol-spelande tjej.

Så avslöste spelmansgrupperna varandra på stora scenen. Eskilstuna Spelmansgille inledde, som sig bör och sedan stod grupperna i kö för att få komma upp på scenen. Där fanns Grannlaget, Tre gubbar från Trosa. Där fanns Svingel och Småbäl-garna. Tunaharporna och Djurgårdens spelmanslag. Janne Hadars från Norrköping och Strängarna från Strängnäs och många många fler.

Buskspel

Men inte nog med allt spelet från scenen som avslöstes med dansuppvisning av dansare från Rekarne Folkdansgille. I vaije hörn och i upplåst rum så var det buskspel. Inte undra på att huset gungade.

Dessutom var det så att en hantverksutställning var ordnad och där kunde man se utsökt fint träarbete liksom vävnad och glasmålning.

Självklart var det även gammeldans och den började strax efter 18 och slutade vid midnatt där de olika grupperna avslöste varandra med att spela.

Hasse Lundh

Bengt Lundkvist från Djurgårdens spelman slag stämmer basfiolen.

FOTO: Lennart Nyström ..

Vilken spelglädje. Vilken takt och vilken ton. I lördags "gungade" verkligen hela Folkets hus i Eskilstuna. För fjärde året genomfördes då Eskilstuna Spelmansgilles, Folkets hus och Folkets stora spelmansstämma.

"Klockan 13 skulle stämman starta. Redan 12.45 fanns massor av spelmän från hela länet på plats. Instrumenten skulle stämmas inför allspelet från stora scenen som inleddes med Lästringe gånglåt!

Ulla-Britta Wistrand hälsade välkommen och hon underströk hur tacksamt det är att arbeta med folkmusik och dans i Eskilstuna. Samarbetet mellan Rekarne Folkdansgille, Djurgårdens spelmanslag och gillet är utsökt bra, menade Ulla-Britta Wistrand.

Lycklig mottagare

Tidningen Folkets spelmansstipendium delades ut av VD Peter Ejdenwik och lycklig mottagare det här året var 17-åriga Amelie Stenström från Strängnäs. En utsökt

Hans- invasion

Lördagen var dagen då spelmän från hela Mälardalen invaderade Eskilstuna.

På Folkets hus var det nämligen stor spelmansstämma som lockade ett hundratal spelmän och sisådär tusen personer som kom och gick, dansade eller bara lyssnade under dagen och kvällen när arrangemanget pågick.

Några som kom och uppskattades av publiken, var flera av Eskilstunas kända politiker som höll varandra i hand och framförde en välregisserad engelska på stora scenen.

Andra kom för att spela av hjärtans lust och känna gemenskapen.

Bättre medicin för ensamma själar än folkmusik och gemenskapen i ett spelmansgille, finns knappast, säger de som vet.

Sidan 16

EK 19/2-90

Det finns bara ett orosmoln för folkmusikälskarna och spelmännen i dag. Och det är hur man ska lyckas få in den yngre generationen i den härliga gemenskapen. Fast det är klart, nog finns det hopp om man börjar riktigt tidigt. (Foto: Tommy Larsson).

I dag

Ledare 2
 Utland 17
 Tema: Natur/Teknik 18

Familjenytt 22
 Sport-Kuriren 23-32

Radio 36-37
 TV 38

Fönstret 39
 Vädret 39

Spelmansstämma med gemenskap

— Detta är bättre än min barndoms julaftnar!

Birgitta Wetterbom, några år och 70, strålar av lycka.

Hon var en av ett hundratal spelemän som på lördagen, tillsammans med sin fiol och ett strålande humör, gästade spelmansstämman i Folkets hus i Eskilstuna.

Birgitta förtydligar:

— Om jag vore psykolog så skulle jag rekommendera varenda människa att gå med i ett spelanslag eller en kör. För det här, det är en sådan gemenskap. En sådan underbar gemenskap ....

Det var bl a Eskilstuna spelanslag som var med och arrangerade spelmansstämman på lördagen. En stämma som började strax efter lunch för att pågå en bit in på natten.

Och det var inte bara i stora salen som det spelades och framåt kvällen också dansades. I smårummen på övriga våningar var det sk "buskspel".

— Det kallas så från den tid på somrarna när man gick ut i buskar för att spela och lära av varandra, förklarar Ulla-Britta Wistrand, ordförande i Eskilstuna spelanslag.

• Dialekt

Till smårummen och buskspelen är vem som helst välkommen. Man kan bara ta sitt instrument med sig, sälla sig till gemenskapen, försöka hänga med i takten och lära sig något nytt. För det är så folkmusiken sprids. Det är så spelemän från ett landskap får lära sig ny folkmusik och nya låtar från andra landskap.

— Folkmusiken är som ett slags dialekt, säger Ulla-Britta Wistrand. Varje landskap har sina speciella låtar. I Sörmland t ex har vi en speciell låtflora, Uppland och Dalarna har sin.

Birgitta Wetterbom från Västerås har lärt sig att spela på äldre da'r. Efter pensioneringen började hon ta fiollektioner.

På kvällen röjdes stolar undan och det bjöds upp till dans på spelmansstämman.

visserligen spelade fel ibland, men att jag aldrig spelade falskt. Det är stor skillnad det.

Och även om jag aldrig tror att jag kommer att bli något bra på det här, så är det ju så roligt!

Ulla-Britta Wistrand nickar instämmande. Folkmusiken svetsar samman. Det är bara musiken och spelglädjen som betyder något.

— Unga och gamla spelar tillsammans, säger hon. Man är alltid välkommen in i en grupp för att spela. Det finns inget som heter ung eller gammal här. Det heter spelman rätt och slätt. Sedan kan man vara hur ung eller gammal som helst.

Det var 13-åriga Emma Winkvist från Eskilstuna som fick stipendiet, vilket består av en veckokurs hos Sörmlands spelanslag och respengar.

Men det fanns också andra attraktioner på spelmansstämman på lördagen. Mitt på eftermiddagen visade flera av Eskilstunas kända politiker att de minsann kunde dansa en engelska.

utom vpk, ställde upp med par. Så sågs t ex miljöpartiets Pernilla Flodin dansa med kollegan Patrick Nordström, socialdemokraternas Jonny Lundgren svänga sina lurviga tillsammans med partikamrater Kristina Eriksson, moderaten Margareta Bänkestad dansa tillsammans med Börje

Hur som helst klarade de sin dans på stora scenen med glans. Det intygade spelemän i publiken som granskade varje steg lite mer professionellt.

Men det låg minsann rätt hård träning bakom, förklarade Uno Zetterlund.

— Och om nu någon tror att det här var svårt, så har han alldeles rätt, förklarade Uno Zetterlund i mikrofon sedan för den förtjusta publiken.

Sedan var deras bidrag egentligen slut, men Uno Zetterlund som förmodade att publiken önskade ett extranummer, förklarade att samtliga politiker var villiga att ta en variant av en engelska från Hällby trakten.

i a vag augeupp

• Lockar ungdomen

— Jag har konsumerat musik i hela mitt liv, berättar hon. Och när jag var 15, 16 år spelade jag fiol i två år. Men det blev aldrig något mer med det då. Sedan dröjde det 50 år innan jag tog i en fiol igen . . . Och första terminen var jag nästan (tå väg att ge upp, men min fiollärare sa åt mig att jag

Att locka ungdomen försöker man också göra mer aktivt nu. Det är viktigt att spelmanstraditionen fortsätter i yngre led. Därför delade man också för första gången i samband med en spelmansstämma, ut ett folkmusikstipendium på lördagen.

uum och roikparxiei medverka med makarna Ulla-Britt och Bengt Boberg.

Centern bidrog med Christina och Nils-Erik Andersson, medan socialdemokraterna, "som alltid ska vara värst" som någon av kamraterna i oppositionen uttryckte sig, också ställde upp med Uno Zetterlund och Cajsa Swärd.

Att det sedan var samma engelska en gång till, gjorde faktiskt inte saken sämre.

Eskilstunas politiker fick mer än godkänt i betyg.

Text: INGÅR FROSTBERG-DELBY
Foto: TOMMY LARSSON

Buskspel pågår i ett av de mindre rummen i Folkets hu& i Eskilstuna. Här lär sig spelemän från ett landskap nya låtar av spelemän från andra.

— Vore jag psykolog skulle jag rekommendera var- enda människa att gå med i ett spelmanslag eller börja i en kör, säger Birgitta Wetterbom.

Eskilstunas politiker trädde dansen på spelmansstämman på lördagen. Och de fick godkänt i betyg från publiken. Men det lär ha legat mycket träning bakom . . .

^Eskilstuna*

JCunren

MÅNDAG 19 februari 1990

Spelmans- invasion

Lördagen var dagen då spelmän från hela Mälardalen invaderade Eskilstuna.

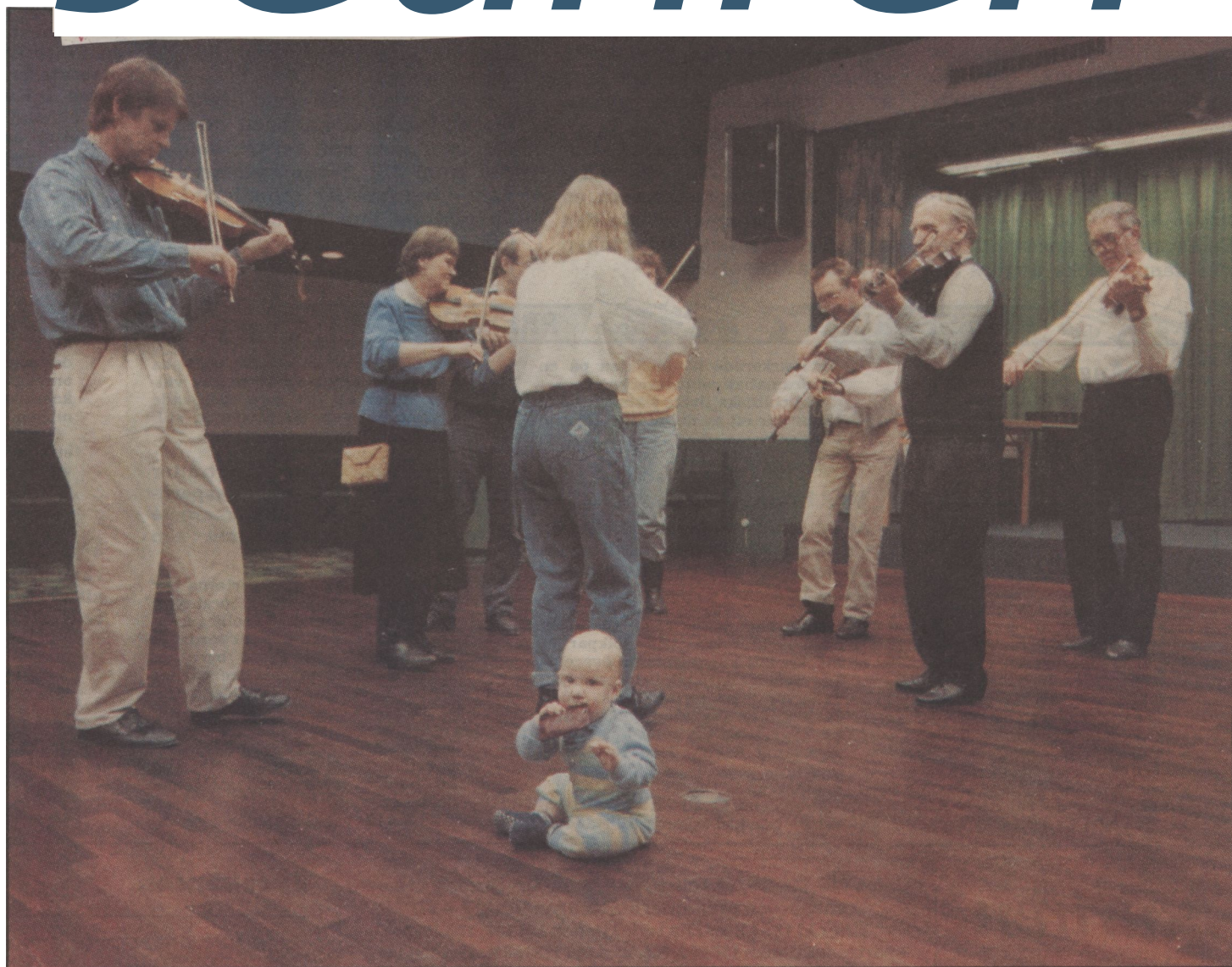
På Folkets hus var det nämligen stor spelmansstämma som lockade ett hundratal spelmän och sisådär tusen personer som kom och gick, dansade eller bara lyssnade under dagen och kvällen när arrangemanget pågick.

Några som kom och uppskattades av publiken, var flera av Eskilstunas kända politiker som höll varandra i hand och fr;amförde en välregisserad engelska på stora scenen.

Andra kom för att spela av hjärtans lus* och känna gemenskapen.

Buttre medicin för ensamma själar än folkmusik och gemenskapen i ett spel-mansgille, finns knappast, säger de som vet.

Sidan 16

Det finns bara ett orosmoln för folkmusikälskarna och spelmännen i dag. Och det är hur man ska lyckas få in den yngre generationen i den härliga gemenskapen. Fast det är klart, nog finns det hopp om man börjar riktigt tidigt. (Foto: Tommy Larsson).